

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/94/2012.

Iktatószám: Vj/94-30/2012.

Betekinthető változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda és az Okányi Ügyvédi Iroda által képviselt **Ryanair Limited** (Dublin, Írország) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tárgyában indult versenyfelügyeleti eljárásban megtartott nyilvános tárgyalást követően meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont a 2012. július 26. és 2012. szeptember 19. között a nyomtatott sajtóban megjelentetett bizonyos reklámjaival tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, azáltal, hogy azt sugallta a fogyasztók számára, hogy a kedvezményes árú (49 illetőleg 99 Ft-os) jegyek valamennyi általa kínált útirányban elérhetőek.

Az előzőekre tekintettel az eljáró versenytanács 10.000.000 Ft (azaz tízmillió forint) összegű bírság megfizetésére kötelezi az eljárás alá vont Ryanair Limited-et, amelyet a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

* * *

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi Mihály u. 12.) és az Okányi Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi Mihály u. 12.) által képviselt **Ryanair Limited** (104547, Dublin Airport, Írország) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tárgyában indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t

Az eljáró versenytanács az eljárást a kedvezményes jegyek kizárólag egy(irányú) útra való érvényességéről szóló tájékoztatások tekintetében megszünteti.

A végzés felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó, vagy ajánlott levélként postára adott jogorvoslati kérelemmel lehet kérni. A kérelmet a bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

* * *

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslással él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a 2012. december 4-én kelt, Vj/94/2012. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított a Ryanair Limited (a továbbiakban: Ryanair vagy eljárás alá vont) ellen, mivel észlelte, hogy a Ryanair
  - 2012 júliusában és 2012 augusztusában 99 Ft-os, illetve 49 Ft-os kezdő áron hirdetett repülőjegyeket olyan módon, mintha a hivatkozott jegyek az általa indított minden útirány vonatkozásában, megfelelő mennyiségben elérhetőek lennének, továbbá
  - a www.ryanair.com weboldalon megjelent hirdetések a repülőjegyek ellenértékéeként a 99 Ft-os, illetve 49 Ft-os árat jelölték meg, és a hirdetésekben nem került feltüntetésre, hogy az ajánlat csak egy útra érvényes.

Fentiekkel a Ryanair a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) mellékletének 5. pontjában, továbbá 7. §-ának (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

2. A GVH 2013. június 12-én kelt, Vj/94-20/2012. számú végzésével az eljárás jogalapját kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a Ryanair ügyindító végzésben megjelölt

2.

magatartása az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat. A GVH észlelte ugyanis, hogy az eljárás alá vont vizsgált magatartása az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt tényállást is kimerítheti azáltal, hogy a kedvezményes repülőjegyeket 99 Ft-os, illetve 49 Ft-os kezdő áron hirdette meg, azt a benyomást keltve, mintha azok a teljes hálózat vonatkozásában elérhetőek lennének.

3. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont által 2012. július 1-jétől kezdődően az eljárás kezdő napjáig terjedő időszakban folytatott, repülőjegyek 99 Ft-os és 49 Ft-os elérhetőségét népszerűsítő kereskedelmi gyakorlatára.

II.

Az eljárás alá vont

4. Az eljárás alá vont a Ryanair Holdings Limited tulajdonában áll. Főtevékenysége a légi személyszállítás, az egyik legmeghatározóbb „fapados” (saját meghatározásában „ultra low cost”) légitársaság. A magyar piacra először 2006-ban lépett, azonban 2010. november 1-jén kivonult Magyarországról, ahová a Malév Zrt. fizetésképtelenségének bejelentése után, 2012. február 3-án tért vissza.
5. Az eljárás alá vont nettó árbevétele 2012-ben 4.324,9 millió euró volt,¹ magyarországi járataiból származó jegyértékesítési árbevétele 2012-ben – kerekítve – [ÜZLETI TITOK] forintot tett ki.² A Vj-39/2012. számú ügyből ismert, hogy ugyanezen időszakban az eljárás alá vont magyarországi járataiból származó teljes árbevétele [ÜZLETI TITOK] forint körül alakult.
6. A versenytanács a Vj-35/2008. számú eljárásban 2009. június 18-án hozott határozatában jogerősen megállapította, hogy az eljárás alá vont 2007-ben közzétett, a repülőjegyek árával, továbbá a meghirdetett akciókkal kapcsolatos egyes kedvezményekre vonatkozó egyes tájékoztatásai a fogyasztók megtévesztésére alkalmasak voltak. A jogsértés megállapítása mellett a versenytanács 10.000.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte az eljárás alá vontat.
7. A Vj-39/2012. számú eljárásban 2013. április 11-én kelt döntésében a versenytanács ugyancsak jogerősen elmarasztalta a Ryanairt fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tanúsításáért, és 15.000.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte, megállapítva, hogy az eljárás alá vont
  - 2012. február 3. és február 29. között egyes kereskedelmi kommunikációiban (i) valótlan tájékoztatást adott a kedvezményes jegyek áráról, egyes kommunikációk esetén elhallgatva a fogyasztót a meghirdetett áron felül terhelő további költségeket, míg más esetekben a ténylegesen felszámított díjnál alacsonyabb összeget feltüntetve, illetve (ii) azt közölte a fogyasztókkal, hogy a kedvezményes árú jegyek valamennyi általa kínált útirányra vonatkoznak;

¹ Forrás: http://www.ryanair.com/doc/investor/2012/final_annual_report_2012_310712.pdf

² Vj/94-7/2012.

- szolgáltatásai igénybevételének legfontosabb feltételeit (így különösen az indulási időpontok egyoldalú módosításának és a repülőtéri illetékek emelkedése esetén a különbözet fogyasztókra történő áthárításának lehetőségét) 2012. február 3. és 2012. március 29. között nem tette magyar nyelven is hozzáférhetővé a Magyarországon közzétett, magyar nyelvű kereskedelmi kommunikációival megcélzott és elért magyar fogyasztók számára.

III.

Légiközlekedés

8. A légi utas-szállítási szektor piaci szereplői Európában hagyományosan az ún. nemzeti légitársaságok voltak, amelyek részben multilaterális, részben bilaterális, államok közötti nemzetközi egyezmények alapján láttak el nemzetközi légiközlekedési szolgáltatást. Az Európai Közösségek légiközlekedési piacának 1987-ben kezdődött és 1997-ben folytatódott megnyitása óta jelentős átalakuláson ment keresztül a szektor, ez az átalakulás a hazai piacon is érvényesült, különösen Magyarország Európai Unióhoz történt 2004. május 1-jei csatlakozását követően.
9. A piac fejlődésének egyik fontos állomása volt, hogy a „hagyományos” – elsősorban a korábbi nemzeti – légitársaságok mellett megjelentek a piacon az úgynevezett „fapados” légitársaságok. A kétféle csoportot az alkalmazott üzleti modellek különböztetik meg, ezek leginkább az alapszolgáltatáson – azaz egyik pontból a másikba légi úton való eljutás biztosításán – túlmutató szolgáltatások körében fedezhetőek fel. Ezen különbségek megragadhatóak többek között a foglalás, a lemondás, illetve a módosítás feltételeiben, a járatokon biztosított kiegészítő szolgáltatások színvonalában és árazásában, az egyes légitársaságok által használt repülőterek kényelmi szolgáltatásaiban, illetve az induló vagy célállomástól való távolságában.
10. A kétféle üzleti modell között éles különbséget ugyan nem lehet tenni, egyes szereplők ötvözik az egyes üzleti modellekben bevált elemeket, ám általánosságban igaz, hogy a fogyasztók a légiközlekedési szolgáltatókat elsődlegesen a két csoport között osztják fel. A fogyasztói kör tekintetében ugyanakkor szignifikánsan eltérőek a turista és az üzleti utasok preferenciái; a turisták számára az ár központi tényező.
11. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint³ a Malév Zrt. légi személyszállításból történő kiesése a személyszállítási piacot jelentősen átrendezte. Az adatok alapján megállapítható, hogy 2012 IV. negyedévében az utasok 25%-a választotta a légi személyszállítást külföldi utazásához, míg a megelőző évben ez az arány 47% volt. A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 53 országgal lebonyolított utasforgalma 4%-kal volt kevesebb, mint a 2011. év azonos időszakában. 2012 IV. negyedévében a legnagyobb utasforgalmat lebonyolító légtársaság a magyar piacon a Ryanair, a WizzAir, a Lufthansa, az EasyJet, a KLM, az Air France és a British Airways volt.
12. Az elmúlt években a Versenytanács a fogyasztók irányában a légi személyszállítással összefüggésben megvalósult kereskedelmi gyakorlatok tárgyában több határozatot hozott, több vonatkozásban is állást foglalva a fogyasztókat megcélzó kereskedelmi

---

³ Forrás: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/sza/sza21212.pdf>

kommunikációk minimális tartalmi elemeit illetően (pl. Vj-72/2005., Vj-74/2006., Vj-147/2006., Vj-4/2007., Vj-25/2007., Vj-43/2007., Vj-75/2007., Vj-178/2007., Vj-35/2008., Vj-62/2011., Vj-90/2011.).

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

13. A jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgyát a Ryanair által 2012. július 1. és 2012. december 4. között a 49, illetve 99 Ft-os (kezdő) áron hirdetett repülőjegyek értékesítésének népszerűsítésére alkalmazott kereskedelmi gyakorlat képezi. Ezen szolgáltatását az eljárás alá vont saját honlapján elhelyezett banner (ikon) formájában, napi- és hetilapokban, magazinokban megjelentetett sajtóhirdetések útján, illetve szórólapok révén népszerűsítette. Az alkalmazott kereskedelmi kommunikációk bemutatására az alábbiakban kerül sor.⁴

Alkalmazott kommunikációs eszköz	Kommunikáció szövege	Megjelenés helye és ideje
Banner (ikon)	„49 Ft / 99 Ft Foglalja le jegyét 2012. július 30-ig / 2012. augusztus 1/6/9/13/16/20/27/30-ig / 2012. szeptember 3/10/13/17/20-ig. Utazási időszak: szeptember / október – október / november / 18 december. Utazás napjai: kedd-csütörtök. A feltételeket és szabályokat a www.ryanair.com -on olvashatják. Poggyász feladásának külön díja van, amit a repülőjegy ára nem tartalmaz. Foglalási adminisztrációs díj: 6 EUR/személy/útszakasz. A járatok Budapest repülőtérrel indulnak.”	saját honlap 2012. 07.27. és 2012. 09. 18. között 15 alkalommal

⁴ Vj/94-8/2012., Vj/94-9/2012. (A táblázat a különböző szövegváltozatokban szereplő verziókat „/” jellel elkülönítve tartalmazza.)

Alkalmazott kommunikációs eszköz	Kommunikáció szövege	Megjelenés helye és ideje																																													
Sajtóközlemény	„A Ryanair, Európa egyetlen ultra alacsony árú légitársasága ma (aug. 2.) jelentette be, hogy idén télen új útvonalat indít Budapest és Frankfurt-Hahn között (nov. 12-től), illetve új járatokkal egészíti ki eindhoveni (heti 7 járat 4 helyett) és londoni (heti 21 járat, 14 helyett) viszonylatát, mindössze 99 Ft-tól induló jegyárak mellett, amelyek legkevesebb 50%-kal olcsóbbak, mint a WizzAir legalacsonyabb viteldíjai.” „A Ryanair új, Budapest és Frankfurt közötti, valamint extra eindhoveni és londoni járatainak értékesítése holnaptól (aug. 3.) kezdődik a www.ryanair.com honlapon, mindössze 99 Ft-os induló áron, amely több, mint 50%-kal olcsóbb a WizzAir legolcsóbb jegyáránál. A Ryanair új Budapest-Frankfurt útvonala megünneplésére akár 99 Ft-os akciós áron értékesít 100.000 helyet minden európai utazásra szeptemberben és októberben, keddi, szerdai és csütörtöki napokon, amelyek kedden (aug. 7-n) éjfélig foglalhatók.” „A Ryanair az új alacsony árú útvonal megünneplésére 99 Ft-os akciós induló áron értékesít 100.000 helyet minden európai utazásra szeptemberben és októberben, amelyek csütörtökön (aug. 7-n) éjfélig foglalhatók. Mivel az ezen az örületesen alacsony áron kínált helyeket gyorsan elkapkodják, arra buzdítjuk utasainkat, hogy azonnal foglalják le jegyüket a www.ryanair.com honlapon.” „A RYANAIR ÚJ BUDAPESTI JÁRATAI” <table border="1" data-bbox="448 1010 1126 1173"> <thead> <tr> <th>Hová/honnan</th> <th>A Wizz jegyára</th> <th>A Ryr jegyára</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Frankfurt (heti 4)</td> <td>3.990 Ft</td> <td>1.990 Ft</td> </tr> <tr> <td>Eindhoven (heti7)</td> <td>1.390 Ft</td> <td>99 Ft</td> </tr> <tr> <td>London (heti 21)</td> <td>5.990 Ft</td> <td>2.990 Ft</td> </tr> </tbody> </table> „A RYANAIR 50%-KAL OLCSÓBB, MINT A WIZZ” <table border="1" data-bbox="448 1205 1126 1576"> <thead> <tr> <th>Hová/honnan</th> <th>A Wizz jegyára</th> <th>A Ryr jegyára</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Barcelona</td> <td>3.990 Ft</td> <td>1990 Ft</td> </tr> <tr> <td>Brüsszel</td> <td>1.390 Ft</td> <td>599 Ft</td> </tr> <tr> <td>Göteborg</td> <td>1.390 Ft</td> <td>599 Ft</td> </tr> <tr> <td>Madrid</td> <td>5.990 Ft</td> <td>2.990 Ft</td> </tr> <tr> <td>Malaga</td> <td>5.990 Ft</td> <td>2.990 Ft</td> </tr> <tr> <td>Milano</td> <td>1.390 Ft</td> <td>599 Ft</td> </tr> <tr> <td>Róma</td> <td>2.990 Ft</td> <td>1.490 Ft</td> </tr> <tr> <td>Stockholm</td> <td>2.990 Ft</td> <td>1.490 Ft</td> </tr> <tr> <td>Tesszalóniki</td> <td>2.990 Ft</td> <td>1.490 Ft</td> </tr> <tr> <td>Varsó</td> <td>2.990 Ft</td> <td>1.490 Ft</td> </tr> </tbody> </table>	Hová/honnan	A Wizz jegyára	A Ryr jegyára	Frankfurt (heti 4)	3.990 Ft	1.990 Ft	Eindhoven (heti7)	1.390 Ft	99 Ft	London (heti 21)	5.990 Ft	2.990 Ft	Hová/honnan	A Wizz jegyára	A Ryr jegyára	Barcelona	3.990 Ft	1990 Ft	Brüsszel	1.390 Ft	599 Ft	Göteborg	1.390 Ft	599 Ft	Madrid	5.990 Ft	2.990 Ft	Malaga	5.990 Ft	2.990 Ft	Milano	1.390 Ft	599 Ft	Róma	2.990 Ft	1.490 Ft	Stockholm	2.990 Ft	1.490 Ft	Tesszalóniki	2.990 Ft	1.490 Ft	Varsó	2.990 Ft	1.490 Ft	saját honlap (magyarul és angolul) 2012. 08. 02-től elérhető (a sajtó munkatársai részére a sajtótájékoztatón nem került kiadásra) ⁵
Hová/honnan	A Wizz jegyára	A Ryr jegyára																																													
Frankfurt (heti 4)	3.990 Ft	1.990 Ft																																													
Eindhoven (heti7)	1.390 Ft	99 Ft																																													
London (heti 21)	5.990 Ft	2.990 Ft																																													
Hová/honnan	A Wizz jegyára	A Ryr jegyára																																													
Barcelona	3.990 Ft	1990 Ft																																													
Brüsszel	1.390 Ft	599 Ft																																													
Göteborg	1.390 Ft	599 Ft																																													
Madrid	5.990 Ft	2.990 Ft																																													
Malaga	5.990 Ft	2.990 Ft																																													
Milano	1.390 Ft	599 Ft																																													
Róma	2.990 Ft	1.490 Ft																																													
Stockholm	2.990 Ft	1.490 Ft																																													
Tesszalóniki	2.990 Ft	1.490 Ft																																													
Varsó	2.990 Ft	1.490 Ft																																													

⁵ Vj/94-7/2012.

Alkalmazott kommunikációs eszköz	Kommunikáció szövege	Megjelenés helye és ideje																																							
	„A” típusú sajtóhirdetések: „Olcsó járatok Budapestről / Legnagyobb légitársaság Budapesten Válasszon 30/31 nagyszerű útvonal közül 99 egy útra, Ft-tól / 49 Ft-tól, egy útra Ryanair.com Foglalja le jegyét 2012. július 26/31-ig / 2012. augusztus 2/16/23/30-ig / 2012. szeptember 3/10/13/17/20-ig. Utazási időszak: szeptember / október – október / november / 18 december. Utazás napjai: kedd-csütörtök. A feltételeket és szabályokat a www.ryanair.com-on olvashatják. Poggyász feladásának külön díja van, amit a repülőjegy ára nem tartalmaz. Foglalási adminisztrációs díj: 6/EUR/személy/útszakasz. A járatok Budapest Repülőtérrel indulnak.”	Nemzeti Sport, Blikk, Bors, Népszabadság, Vasárnapi Blikk, Nők Lapja, Story, HVG 2012. 07. 26. és 2012. 09. 19. között összesen 20 alkalommal																																							
Nyomatott sajtóreklám	„B” típusú sajtóhirdetések: „A Wizz árak feléért <table border="1" data-bbox="475 797 1098 1272"> <thead> <tr> <th></th> <th>WIZZ*</th> <th>RYANAIR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eindhoven</td> <td>1390</td> <td>99</td> </tr> <tr> <td>Brüsszel (Charleroi)</td> <td>1390</td> <td>599</td> </tr> <tr> <td>Göteborg (City)</td> <td>1390</td> <td>599</td> </tr> <tr> <td>Milano (Bergamo, Malpensa)</td> <td>1390</td> <td>599</td> </tr> <tr> <td>Róma (Ciampino, Fiumicino)</td> <td>2990</td> <td>1490</td> </tr> <tr> <td>Stockholm (Skvasta)</td> <td>2990</td> <td>1490</td> </tr> <tr> <td>Barcelona (El Prat)</td> <td>3990</td> <td>1990</td> </tr> <tr> <td>Frankfurt (Hahn)</td> <td>3990</td> <td>1990</td> </tr> <tr> <td>London (Stansted, Luton)</td> <td>5990</td> <td>2990</td> </tr> <tr> <td>Madrid</td> <td>5990</td> <td>2990</td> </tr> <tr> <td>Szaloniki</td> <td>7990</td> <td>3990</td> </tr> <tr> <td>Malaga</td> <td>10990</td> <td>5490</td> </tr> </tbody> </table> egy útra, Ft-tól *Árak a Wizz weboldaláról 02.08.12 RYANAIR Wizz ajánlat: legalacsonyabb ár per út szept-nov közötti utazás esetén Ryanair ajánlat: Foglalja le jegyét 2012. augusztus 9-ig. Utazási időszak: szeptember-november. A feltételeket és szabályokat a www.ryanair.com-on olvashatják. A poggyász feladásának külön díja van, amit a repülőjegy ára nem tartalmaz. Foglalási adminisztrációs díj: 6 EUR/személy/út. A járatok Budapest Repülőtérrel indulnak.”		WIZZ*	RYANAIR	Eindhoven	1390	99	Brüsszel (Charleroi)	1390	599	Göteborg (City)	1390	599	Milano (Bergamo, Malpensa)	1390	599	Róma (Ciampino, Fiumicino)	2990	1490	Stockholm (Skvasta)	2990	1490	Barcelona (El Prat)	3990	1990	Frankfurt (Hahn)	3990	1990	London (Stansted, Luton)	5990	2990	Madrid	5990	2990	Szaloniki	7990	3990	Malaga	10990	5490	Blikk, Bors 2012. augusztus elején 1-1 alkalommal
	WIZZ*	RYANAIR																																							
Eindhoven	1390	99																																							
Brüsszel (Charleroi)	1390	599																																							
Göteborg (City)	1390	599																																							
Milano (Bergamo, Malpensa)	1390	599																																							
Róma (Ciampino, Fiumicino)	2990	1490																																							
Stockholm (Skvasta)	2990	1490																																							
Barcelona (El Prat)	3990	1990																																							
Frankfurt (Hahn)	3990	1990																																							
London (Stansted, Luton)	5990	2990																																							
Madrid	5990	2990																																							
Szaloniki	7990	3990																																							
Malaga	10990	5490																																							

Alkalmazott kommunikációs eszköz	Kommunikáció szövege	Megjelenés helye és ideje
Szórólap	<i>Előlap:</i> Európa térképe „Olcsó jegyek Budapestről Foglalja le jegyét a RYANAIR.COM-on RYANAIR” <i>Hátlap:</i> „Találjon rá az olcsó európai jegyekre Közvetlen járatok a Ryanair-rel Eindhoven 49 Ft-tól Brüsszel (Charleroi) 299 Ft-tól Göteborg 299 Ft-tól Milánó (Bergamo) 299 Ft-tól Egyirányú út esetén A jegy magában foglalja az adókat és illetékeket Foglalási időszak: szeptember. Utazási időszak: szeptember&október. A helyek korlátozott számban állnak rendelkezésre. A felhasználási feltételek érvényesek. További információt a ryanair.com oldalon talál. Feladott poggyász esetén annak díja felszámításra kerül. Adminisztrációs díj felszámításra kerül (6 EUR járatonként) Járatok Budapestről RYANAIR Foglalja le jegyét a RYANAIR.COM-on”	[ÜZLETI TITOK] példányban készült; 2012. augusztus – szeptember időszakban budapesti helyszíneken került terjesztésre

14. Az eljárás során feltárt információk alapján az eljárás alá vont honlapjának főoldalán a vizsgált időszakban az előző pontban ismertetett banner (ikon) alatt „Olcsó járatok” címszóval egy táblázat volt látható egyes (nem teljes körűen felsorolt) útirányokba kínált jegyek áráról. Emellett, a promóciós árat tartalmazó bannerre (ikonra) kattintva a fogyasztó a Budapestről elérhető célállomásokat és a foglalási feltételeket (foglalási és utazási időszakot, foglalható napokat) feltüntető oldalra léphetett tovább, ahol az egyes útirányokba kínált repülőjegyek (legalacsonyabb) árai, ugyancsak táblázatos formában, szintén feltüntetésre kerültek.⁶
15. A fenti kommunikációk költsége a sajtóhirdetések esetében [ÜZLETI TITOK] Ft, a szórólapot illetően [ÜZLETI TITOK] Ft volt. A honlapon elhelyezett bannerek kapcsán az eljárás alá vontnak nem merült fel költsége.⁷
16. A rendelkezésre álló bizonyítékok (az érintett kampányokban közzétett részletesebb díjtáblázatok, illetve az eljárás alá vont által benyújtott foglalási adatok) alapján megállapítható, hogy a kedvezményes, 49, illetőleg 99 Ft-os (kezdő) áron hirdetett jegyek ténylegesen csak Budapest – Eindhoven és Budapest – Brüsszel útirányban voltak elérhetőek.
17. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint [ÜZLETI TITOK].⁸

⁶ Vj/94-9/2012.

⁷ Vj/94-8/2012., Vj/94-16/2012.

⁸ Vj/94-4/2012.

18. A vizsgált időszak során az eljárás alá vontnak a 49, illetve 99 Ft-os jegyek és az utasok által igénybe vett opcionális szolgáltatások értékesítéséből [ÜZLETI TITOK] Ft árbevétele származott.⁹

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

19. Az eljárás alá vont általánosságban előadta, hogy kereskedelmi gyakorlatát a GVH légitársaságokat érintő korábbi joggyakorlatának fényében alakította ki, a jogkövető magatartást azonban nagyban megnehezíti, hogy a GVH egyre újabb feltételeket támaszt a légitársaságok kommunikációinak kötelező tartalmi elemeivel kapcsolatban.
20. A kínált célállomások számát illetően a Ryanair álláspontja szerint az eljárás során vizsgált kampányban megjelent reklámok pontosak voltak, világosan fogalmazták meg azt az üzenetet, hogy a Ryanair a budapesti repülőtérrel 30 (később 31) célállomásra vonatkozó – egyirányú jegyeit, 99 Ft-tól / 49 Ft-tól lehetett megvásárolni. E tekintetben az eljárás alá vont álláspontja szerint a vizsgált állítások igazak voltak, így azokkal kapcsolatban nem lehet megtévesztésről beszélni. Álláspontja szerint egyetlen ésszerűen gondolkodó fogyasztó sem értelmezhetette a hirdetéseket úgy, hogy egy egységes minimális díjért minden úti cél elérhető.
21. Az eljárás alá vont e körben hivatkozott arra, hogy az „A” típusú sajtóhirdetések esetén az útvonalak számára vonatkozó üzenet és az árak megjelenítése mind formátumában, mind képileg jól elkülönült egymástól, így azt sugallta a fogyasztók számára, hogy a hirdetett számú útvonal közül azok tényleges árai alapján választhatnak.
22. Emellett a hirdetésekből utalt arra, hogy a feltételek a honlapon megtalálhatóak. Egy ésszerűen tájékozott, az adott helyzetben tőle elvárható körültekintéssel eljáró fogyasztó álláspontja szerint tudatában van annak, hogy egy légitársaság felhasználási feltételei meghaladják egy hirdetés korlátait, ezért a légitársaság honlapján további információkat keres. Ezt a fajta fogyasztói tudatosságot az eljáró versenytanács is figyelembe vette a jegyek egy útra szóló elérhetősége tekintetében, s hasonlóképpen indokolt lenne erre figyelemmel eljárni a másik vizsgált magatartás, az elérhető útvonalak körét illetően. Mivel pedig a szükséges információk a honlapon elérhetőek voltak, s jegyvásárlásra is a honlapon nyílt lehetőség, a fogyasztók még azonos döntési szakaszban, különösebb további kutakodás, jelentős anyagi vagy egyéb ráfordítás nélkül hozzáférhettek ezekhez az információkhoz. Ez a megoldás álláspontja szerint megfelel a GVH online bannerekkel kapcsolatos, a Vj-170/2006. és Vj-14/2010. számú ügyekben kialakított joggyakorlatának is.¹⁰

---

⁹ Vj/94-8/2012.

¹⁰ Ld. A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény III. fejezetével és a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvénnyel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012 – I.7.9. és I.7.14. pontjai.

23. A sajtóközlemény kapcsán kiemelte, hogy annak megfogalmazása nem volt ellentmondásos, mivel az „akár”, „induló áron”, „Ft-tól” kifejezések egyértelműen azt sugallták, hogy a hirdetett árak nem minden útvonalra vonatkozó általános árak tekintendők, hanem bizonyos városok esetében a legkisebb összegnek. Ezt az üzenetet – a Vj-39/2012. számú eljárásban is elfogadott megoldással összhangban – tovább pontosították az egyes útirányokat és a kapcsolódó árakat feltüntető táblázatok. Hangsúlyozta továbbá, hogy a sajtóközlemény természeténél fogva nem kifejezetten a fogyasztókat célozza meg, az azt felhasználó médiaipari szereplők pedig a Ryanair tevékenységét illetően az átlagos fogyasztóknál tájékozottabbak.
24. Az Fttv. mellékletének 5. pontjában foglaltak feltételezett megsértésével kapcsolatban kifejtette, hogy a Ryanair, ahogy azt reklámjaiban is megjelölte, valóban értékesített és a fogyasztók valóban vásárolhattak 99 Ft-ért és 49 Ft-ért repülőjegyeket. A kampányok elsősorban a flexibilis utazókat célozták meg, azaz „aki keres, az talál” alapon azok tudtak az alacsonyabb árakból adódó kedvezményekből részesülni, akik rendszeresen figyelemmel kísérték a Ryanair promócióit, a Ryanair pedig ésszerűen feltételezte, hogy a jegyeket a meghirdetett áron fogja tudni a fogyasztóknak kínálni vagy értékesíteni. Következésképpen, tekintettel a vonatkozó esetjogban meghatározott feltételek hiányára, a jelen eljárás tárgyát képező reklámok nem minősülhetnek „csalogató” reklámnak. Éppen ellenkezőleg, a Ryanair reklámjai valójában nagyon jó ajánlatoknak minősültek, amelyeket a magyar fogyasztók nagy számban ténylegesen igénybe is vettek.
25. Bár a fentiek alapján az eljárás alá vont sem a jogsértés megállapítását, sem pedig bírság kiszabását nem látja indokoltnak, egy esetleges szankció alkalmazása esetére kérte az alábbi enyhítő tényezők figyelembe vételét (az eljáró versenytanács által az előzetes álláspontban előirányzottakon kívül):
- a magatartás piacra gyakorolt hatása elhanyagolható volt, nem eredményezett piactorzulást, és tényleges kárt a fogyasztóknak nem okozott, mivel valóban nagyon kedvezményes áron tudtak jegyeket vásárolni,
  - az eljárás alá vont az eljárás folyamán jóhiszeműen járt el, a vonatkozó jogszabályok által előírtnál nagyobb fokú együttműködést tanúsított.

VI.

Jogi háttér

26. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.

27. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
  - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
  - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
  - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
28. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el, és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). A (4) bekezdés szerint a törvény mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek.
29. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is.
30. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdésének b) pontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az áru lényeges jellemzői tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
31. Az Fttv. 7. §-ának (1) bekezdése alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely a) – figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait – az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem

derül ki, és b) ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. A (2) bekezdés rögzíti, ha a kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennállt-e a megtévesztő mulasztás.

32. Az Fttv. mellékletének 5. pontja kimondja, hogy az áru meghatározott áron való vásárlására felhívás annak elhallgatásával, hogy a vállalkozásnak alapos oka van azt feltételezni, hogy az adott vagy azt helyettesítő árut a kínált áron nem fogja tudni – az árura, a vonatkozó kereskedelmi kommunikáció hatókörére és az ajánlati árra figyelemmel – megfelelő időtartamig és mennyiségben szolgáltatni vagy más vállalkozástól beszerezni (csalogató reklám), tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül.
33. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
34. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
35. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a GVH a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
36. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
37. A Ket. – Tpv. 44. §-a alapján alkalmazandó – 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.
38. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján az eljáró versenytanács megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.
39. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az

irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VII.

Jogi értékelés

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítéléséhez alkalmazandó jogszabály

40. A jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyek irányában valósult meg. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács a kereskedelmi gyakorlat elbírálását az Fttv. alapján végezte el.
41. Az Fttv. alkalmazhatóságának nem képezi akadályát, hogy az eljárás alá vont nem egy magyarországi székhellyel bíró vállalkozás. A Fttv. 1. §-ának (2) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
42. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vizsgált kereskedelmi kommunikációi – saját honlapja mellett – a magyarországi nyomtatott médiában és Magyarországon terjesztett szórólapok formájában jelentek meg, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat magyarországi fogyasztókat célozott meg és ért el, így az eljárás alá vont gyakorlata megfelel az Fttv. 1. §-ának (2) bekezdésében rögzített feltételeknek, minek következtében arra az Fttv. hatálya kiterjed. Az eljáró versenytanács ugyanakkor a sajtóközleményt a jelen eljárásban nem értékelte, mivel nem állt rendelkezésre arra vonatkozó információ, hogy a közvetlenül ugyan szakmai felhasználóknak szóló, közvetve azonban a fogyasztók tájékoztatását szolgáló sajtóközlemény milyen körben és tartalommal került az egyes sajtóorgánumok által átvételre (az eljárás alá vont előadása szerint a sajtóközlemény a sajtótájékoztatón a sajtó munkatársai részére nem került kiadásra, csak a Ryanair honlapján jelent meg a „Hírek” címszó alatt).

Kereskedelmi gyakorlat

43. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából az eljárás alá vont IV. fejezetben részletesen ismertetett magatartása az Fttv. 2. §-ának d) pontja alapján kereskedelmi gyakorlatnak minősül, mivel a vizsgált tájékoztatások az Fttv. 2. §-ának f) pontja által felhívott, a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvényben meghatározottak szerinti gazdasági reklámok.

A kereskedelmi gyakorlat által megcélzott, illetve elért fogyasztók

44. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat értékelése kapcsán az eljáró versenytanács megállapította, hogy az nem olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósult meg, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában különösen kiszolgáltatottak lennének. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat értékelésekor az eljáró versenytanács ennek megfelelően az olyan fogyasztó magatartását vette alapul, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.
45. Az „ésszerűség” kapcsán kiemelendő ugyanakkor, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak, s a fogyasztó – számára költségmegtakarítást eredményezően – valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,
  - az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

Az ügyleti döntés

46. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró ügyleti döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon.
47. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra, ideértve a figyelem felkeltését is.
48. Kiemelendő (összhangban a törvény indokolásával), hogy az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét, és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéseként.
49. Az eljáró versenytanács – utalva az Európai Bizottság 2009. december 3-án közzétett, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról/alkalmazásáról szóló iránymutatására (a továbbiakban: Iránymutatás) – aláhúzza, hogy a fogyasztó által a vásárlás kapcsán hozott döntés akkor is ügyleti döntésnek minősülhet, ha a döntés eredményeként vagy annak meghozatalát követően végül is nem jön létre polgári jogi szerződés a vállalkozás és a fogyasztó között. A jelen eljárásban ügyleti döntés lehet a fentieknek megfelelően az eljárás alá vont honlapjának

felkeresése, az elérhető repülőjegyek böngészése, és egy vagy több konkrét repülőjegy lefoglalása, esetleg opcionális szolgáltatások igénylése.

Az értékelés keretei

50. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
51. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 3. §-ának (2)-(4) bekezdései értelmében egy kereskedelmi gyakorlat három esetben minősülhet tisztességtelennek:
  - ha az adott kereskedelmi gyakorlat szerepel az Fttv. mellékletében (az ún. „feketelistán”), vagy
  - ha a kereskedelmi gyakorlat (aktív módon vagy mulasztás révén) megtevesztő vagy agresszív, teljesítve a 6-8. §-okban szabályozott feltételeket, vagy
  - ha teljesülnek az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében rögzített feltételek.
52. A szabályozás logikájából (generális-speciális viszony) adódóan mindig azon tényállási elemeket kell vizsgálni, amelyeknek a magatartás különösen megfélemlíthető, az általánosabb tényállási elemeket nem, hiszen azokat a jogalkotó megvalósultnak tekinti.

A 49, illetve 99 Ft-os jegyek elérhetősége

53. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett időszakban több alkalommal hirdette szolgáltatásait a 49, illetve 99 Ft-os (kezdő) ár feltüntetésével. A kommunikációkban a saját honlapján elhelyezett banner kivételével valamennyi esetben feltüntetésre került, hogy az árak induló árak tekinthetők („Ft-tól”), azonban a banner és az „A” típusú sajtóhirdetés semmiféle korlátozást nem tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a hirdetett kedvezményes ár csak meghatározott útirányokban érvényes. Az „A” típusú sajtóhirdetésekből megjelenítésre került továbbá, közvetlenül az árak felett, a „válasszon 30/31 nagyszerű útvonal közül” szlogen is, ami kifejezetten azt sugallja, hogy a kedvezményes árak mindezen úti célok esetén elérhetőek. Ennek megfelelően e tájékoztatások üzenete a fogyasztó számára az eljáró versenytanács értékelése szerint az volt, hogy a hirdetésekben megjelölt kedvezményes árú jegyek az eljárás alá vont által kínált valamennyi, Budapestről induló úti cél esetén rendelkezésre állnak.
54. Az eljáró versenytanács nem osztotta az eljárás alá vont azon álláspontját, hogy az induló ár megjelölése (a „Ft-tól” kitétel alkalmazása) egyértelművé tenné a fogyasztók számára, hogy a hirdetett árak csak bizonyos útirányokba elérhetőek. A „Ft-tól” megjelölés az eljáró versenytanács szerint sokkal inkább azt az üzenetet hordozza a fogyasztó számára, hogy a jegyek valamennyi útirányban elérhetőek már a hirdetett ártól, de az árak a foglalási / utazási időponttól függően magasabbak is lehetnek.
55. A valóságban azonban a reklámozott kedvező áron, azaz 49, illetve 99 Ft-ért jegyek csak egy vagy két úti cél esetében voltak elérhetőek, így az 53. pontban ismertetett kommunikációk valótlan üzenetet közvetítettek a fogyasztók felé.

56. A Versenytanács következetes gyakorlata értelmében¹¹ ugyanakkor a valótlan információk közlése esetén (ideértve a valós információ megtévesztésre alkalmas módon való közlését is) figyelembe veendő, hogy
- a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója a fogyasztói döntési folyamat azonos szakaszában lehetővé teszi-e további információk fogyasztók általi szükségzerű (a fogyasztó saját döntésétől függetlenül megvalósuló) megismerhetőségét,
  - a fogyasztó ugyanazon döntési szakaszban – figyelemmel az adott kommunikációs eszköz (így különösen egy internetes honlap vagy egy szórólap) sajátosságaira is – nem jelentős anyagi és egyéb ráfordítás ellenében, saját döntése szerint további információ(k)hoz juthat-e.
57. Ha a fogyasztó a fentiek szerint a fogyasztói döntési folyamat azonos szakaszában a valótlan információ korrigálására alkalmas további információ birtokába jut, illetőleg juthat, az alkalmas lehet a kereskedelmi kommunikáció valótlan információ közlése miatti jogsértő jellegének a megszüntetésére. Nem eredményezi ugyanakkor a kereskedelmi kommunikáció valótlan információ közlése miatti jogsértő jellegének megszüntetését, ha a vállalkozás a fogyasztói döntési folyamat későbbi szakaszában további, adott esetben a korábbi valótlan közléseket korrigáló információk fogyasztók általi elérését teszi lehetővé. A többletinformációk későbbi (a korábbi fogyasztói döntések által már befolyásolt) szakaszban (pl. a szerződés megkötésekor) való elérhetővé tétele nem teszi meg nem törtéنتé a korábbi szakaszban megvalósult jogsértést. Egy ettől eltérő álláspont elfogadása azt eredményezné, hogy a vállalkozások (pl. reklámjaikban) minden következmény nélkül bármilyen valótlan információt közölhetnének, arra történő hivatkozással, hogy a valós információt a fogyasztó a döntési folyamat későbbi szakaszában, a szerződéskötésig megkapja.
58. Az eljárás alá vont saját honlapján elhelyezett banner (ikon) kapcsán a fentiek értelmében kiemелendő, hogy az alatta lévő, illetve a bannerre (ikonra) kattintva elérhető részletesebb díjtáblázat alapján a fogyasztó egyszerűen, illetve szükségyszerűen, még a döntési folyamat azonos szakaszában további információkhoz juthatott a hirdetett kedvezményes ár alkalmazásának körére vonatkozóan, így tisztában lehetett azzal, hogy az nem minden útirányba, hanem csak meghatározott város(ok)ba induló járatokra vonatkozik. Ebből a szempontból az eljáró versenytanács szerint éppen ezért az sem releváns, hogy az eljárás alá vont ezen kommunikációs eszközön nem induló árként, hanem pontos összegként tüntette fel a kedvezményes díjat.
59. Az „A” típusú sajtóhirdetés esetén ilyen kiegészítő információ figyelembevételére azonban nem látott lehetőséget az eljáró versenytanács. Az eljárás alá vont honlapjára való pusztán hivatkozás ugyanis nem mentesít a jogsértésért való felelősség alól; a jogsértés a megtévesztésre alkalmas tájékoztatás közreadásával akkor is megvalósul, ha a fogyasztónak utóbb, a döntési folyamat egy későbbi szakaszában módja van a teljes körű valós információ megismerésére. Az eljáró versenytanács nem osztotta az eljárás alá vont

---

¹¹ Ld. Vj-9/2010. számú elvi jelentőségű döntés (A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény III. fejezetével és a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvénnyel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012 – I.6.9. és I.6.11. pont).

azon álláspontját, mely szerint a honlap reklám hatására történő felkeresése a döntési folyamat azonos szakaszának minősülne. A sajtóhirdetések ugyanis a figyelem felkeltését szolgálják, azt kívánják elősegíteni, hogy a fogyasztók – elsődlegesen az eljárás alá vontnak bevételt hozó foglalási, másodlagosan további tájékoztatói céllal – felkeressék az eljárás alá vont honlapját. E két szakasz pedig (azaz a figyelemfelkeltés, előzetes tájékoztató és a vásárlás, foglalás) pedig egyértelműen megkülönböztethető egymástól, még akkor is, ha a gyakorlatban egyes fázisaik esetleg szorosan egymást követik.

60. A fentiekre tekintettel az „A” típusú sajtóhirdetések alapján a fogyasztókban nem alakulhatott ki reális kép a kedvezményes árak hatókörére – mint az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett lényeges körülményre – vonatkozóan. A ténylegesnél kiterjedtebbnek, valamennyi úti célra érvényesnek tűnő akció képzete alkalmas lehetett arra, hogy a fogyasztókat az eljárás alá vont honlapjának – foglalás céljából való – felkeresésére sarkallja. Az eljárás alá vont honlapjának fogyasztók általi felkeresése azzal az előnnyel is járhatott az eljárás alá vont számára, hogy a fogyasztók esetleg egy, a reklámozottnál drágább jegy foglalása mellett dönthettek, különösen akkor, ha azt hihették, hogy a kedvezményes árú jegy az általuk preferált, az akcióval esetlegesen nem érintett útvonalon azért nem áll rendelkezésre, mert a nagy érdeklődés miatt elfogyott, ami mielőbbi vásárlásra készítette őket, attól tartván, hogy az aktuálisan elérhető jegyár sem feltétlenül biztosított a későbbiekben.
61. Az egyéb kommunikációs eszközök, így a „B” típusú sajtóhirdetés és a szórólapok a vizsgált kampányok fő üzenetét képező 49, illetve 99 Ft-os jegyárat csak Eindhoven kapcsán jelenítették meg, számos más, eltérő áron elérhető útvonalat (és annak árát) is feltüntetve. Ezen kommunikációs eszközök esetében tehát a fogyasztó számára egyértelművé válhatott, hogy a 49, illetve 99 Ft-os kedvező ár nem minden útirányba érvényes.
62. Mindezek alapján az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont tisztességtelen, a fogyasztók megtévesztésére alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2012. július 26. és 2012. szeptember 19. között a nyomtatott sajtóban megjelent bizonyos reklámjaiban azt sugallta a fogyasztók számára, hogy a kedvezményes árú jegyek valamennyi általa kínált útirányra vonatkoznak. Az eljárás alá vont ezzel – az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak megvalósítása révén – megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében rögzített tilalmat.
63. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a 49, illetve 99 Ft-os jegyek elérhetőségével kapcsolatos tájékoztatásokat az Fttv. mellékletének 5. pontja (csalogató reklám tilalma) szerint nem értékelte, mivel az ügyindító végzés e jogszabályhely megsértésének gyanúját is az elérhető útirányok körével összefüggésben vetette fel, ami az eljáró versenytanács szerint az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése alapján ítéltető meg. Az eljáró versenytanács továbbá nem tartotta szükségesnek jelen eljárás kiterjesztését az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatának azon aspektusára, hogy a hirdetett 49, illetve 99 Ft-os vagy más kedvezményes jegyárak a vonatkozó útirányokban elegendő mennyiségben álltak-e rendelkezésre, mivel az az eljárás alá vont foglalási rendszerének teljes körű vizsgálatát igényelné, amely a jelen versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló eljárási határidőben vélhetően nem lenne hatékonyan megvalósítható, különös tekintettel arra is, hogy az egyes jegytípusokból aktuálisan elérhető mennyiség a foglalási, allokációs

rendszer sajátosságaiból adódóan egy-egy kampányon belül is változhat, mindig csak egy adott pillanatra vonatkoztatva állapítható meg.

Az egyirányú foglalásról szóló tájékoztatás

64. A GVH számos, a légitársaságok szolgáltatásait érintő eljárásában (ld. pl. Vj-72/2005., Vj-74/2006., Vj-147/2006., Vj-4/2007., Vj-43/2007., Vj-75/2007., Vj-178/2007.) megállapította, hogy a légitársaságok repülőjegyek áraival kapcsolatos tájékoztatása során lényeges körülménynek minősül, hogy a feltüntetett ár egy irányra vagy oda-vissza útra vonatkozik.
65. Az eljárás alá vont IV. fejezetben ismertetett kommunikációi közül a honlapon közzétett banner (ikon) nem tartalmazott arra vonatkozó utalást, hogy a hirdetett kedvezményes ár egy(irányú) útra érvényes, ugyanakkor az apró betűs közlés tartalmazta, hogy a járatok Budapest repülőtérrel indulnak. Megállapítható tehát, hogy bár az egyirányú útra vonatkozó tájékoztatás az eljárás alá vont saját honlapján elhelyezett bannernek (ikonnak) kifejezetten nem volt része, bizonyos elemek alapján a fogyasztó esetlegesen következtethetett erre.
66. Az eljáró versenytanács szerint szintén igen fontos körülmény, hogy a légi személyszállítási szolgáltatások III. fejezetben röviden összefoglalt fejlődése, üzleti modelljeinek változása, átalakulása azzal a következménnyel is járt, hogy a szolgáltatók, különösen is az ún. „fapados” társaságok árakat egyre nagyobb mértékben nem oda-vissza útra szólóan, hanem egyirányú foglalásra vonatkoztatva hirdetik meg. Az ilyen jellegű kereskedelmi gyakorlatok terjedése egyben azt is jelentheti, hogy a fogyasztók egyre inkább tisztában lehetnek a („fapados”) légitársaságok ezen gyakorlatával, s ajánlataikat is ennek fényében értékelik.
67. A jelen eljárásban a légitársaságok hirdetési gyakorlatának ilyen szempontú feltérképezésére azonban nem került sor, így a fentebb vázolt lehetőség realitásáról, a fogyasztói értelmezést befolyásoló hatásáról az eljáró versenytanács nem tudott meggyőződni. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács e tekintetben az eljárást megszünteti.

Összegzés

68. A fentiekben részletesen kifejtettek tekintetével az eljáró versenytanács az eljárást a kedvezményes jegyek kizárólag egy(irányú) útra való érvényességéről szóló tájékoztatások vonatkozásában a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszünteti, mivel a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.
69. Az eljáró versenytanács megállapítja ugyanakkor, hogy az eljárás alá vont a 2012. július 26. és 2012. szeptember 19. között a nyomtatott sajtóban megjelent bizonyos reklámjaival – az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt tényállást megvalósítva – megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében rögzített tilalmat, azáltal, hogy azt sugallta a fogyasztók számára, hogy a kedvezményes árú jegyek valamennyi általa kínált útirányban elérhetőek.

70. Az eljáró versenytanács a jogsértés Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti megállapításán túlmenően bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően meghatározva.
71. Az eljáró versenytanács a bírság összegének megállapítása során a nyomtatott sajtóban közzétett, jogsértőnek minősülő hirdetések megjelentetése kapcsán felmerült ismert költségekből indult ki.
72. Az eljáró versenytanács a Közleménynek megfelelően kiemelten súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy az eljárás alá vont már korábban is elmarasztalásra került fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás tanúsítása okán (ld. Vj-35/2008.), azonban különös ismétlésként a Vj-39/2012. számú ügyben megállapított jogsértéssel való részleges átfedés ellenére sem minősíthető a magatartás, mivel az ez utóbbi ügyben született döntés meghozatalára a jelen eljárásban vizsgált magatartás tanúsítását követően került sor.
73. Nem kiemelt, további súlyosító körülményként vette tekintetbe az eljáró versenytanács azt is, hogy
- a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele több héten át zajlott, széles fogyasztói kört ért el, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi kommunikációk a nyomtatott sajtóban a legnagyobb példányszámú napilapokban (Blikk, Népszabadság stb.) is közlésre kerültek, ugyanakkor a kommunikáció intenzitása nem volt különösebben jelentős;
  - az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének;
  - az eljárás alá vont jelentős piaci súlyú szereplő,
  - a vizsgált kereskedelmi gyakorlat fő üzenete, a szinte ingyenes (49 illetve 99 Ft-os) repülőjegy ígérete – főként ha az az eljárás alá vont általános, valamennyi útirányra kiterjedő ajánlataként rögzül a fogyasztókban – hosszú távú image-hatással is jár.
74. Az eljáró versenytanács csekély fokú enyhítő körülményként értékelte, hogy a fogyasztók az eljárás alá vont honlapján további információkhoz juthattak, ugyanakkor az nem feltétlenül derülhetett ki számukra, hogy a hirdetett árak nem azért nem érhetőek el több útirányban, mert már elfogytak, hanem azért, mert eleve sem álltak rendelkezésre. Ugyancsak csekély súllyal kívánja figyelembe venni az eljáró versenytanács azt a tényt, hogy elvileg más útirányokba is elérhetőek voltak kedvező árú jegyek, ezek azonban a hirdetésekben kiemelt árak többszörösébe kerültek (néhány száz forinttól néhány ezer forintig terjedő ellenérték fejében voltak megvásárolhatók), továbbá nem bizonyított, hogy a magyar fogyasztók számára – az allokáció jellegzetességeiből fakadóan (ld. 17. pont) – milyen mértékben voltak elérhetőek.
75. Az eljáró versenytanács a Közleménynek megfelelően megvizsgálta, hogy a fentiek eredményeként adódó bírság – az ügy összes körülményére tekintettel – kellő elrettentő erőt képvisel-e a további jogsértéstől való visszatartás érdekében, továbbá hogy nem haladja-e meg a Tpvt. által meghatározott felső határt.

76. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a bírság összegét 10.000.000 Ft-ban határozta meg.

VIII.

Eljárási kérdések

77. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
78. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközeinek jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
79. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
80. Az eljáró versenytanács megállapította a GVH hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy az részben országos terjesztésű napi- illetve időszakos lapok útján valósult meg.
81. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
82. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
  - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
  - a befizetés jogcíme (bírság).
83. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
84. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-

ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt a GVH a végrehajtási eljárás megindítását követően haladéktalanul megkeresi az adóhatóságot.

85. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
86. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
87. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján az Fttv. körében is alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel a jelen eljárásban az ügyintézési határidő 2013. szeptember 27.
88. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja. A végzés elleni jogorvoslati jog a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontján és a Tpvt. 82. §-ának (1) bekezdésén alapul. Az egybefoglalt határozat és végzés elleni jogorvoslat szabályait a Ket. 73. §-ának (3) bekezdése tartalmazza.

Budapest, 2013. szeptember 16.

Váczai Nóra s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Miks Anna s.k.
versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag